

Kapuvári Honismereti Könyvek

Fejezetek Kapuvár néprajzából 1.

A Dr. Barsi Ernő Alapfokú Művészeti Iskola sorozata 1.

SZTE BTK Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszék
Rábaköz Öröksége Alapítvány

Dr. Barsi Ernő Alapfokú Művészeti Iskola

Kapuvár • 2017

Fejezetek Kapuvár néprajzából 1.

A kötet megjelenését támogatta:

Kapuvár Városi Önkormányzat

Szerkesztette: Varga Sándor

Lektorálta: Gatti Beáta

Kottagrafika: Brandné Szabó Ildikó

A borítón látható kép besorozott legényeket ábrázol a gartai Kanka-féle kocsmá udvarán. Készült 1940. május 8-án. Családi fényképgyűjteményből. Garta.

© Szerzők és szerkesztő

ISBN 978-615-00-0929-2

Nyomdai kivitelezés: IM3 Kft.

Tartalom

Varga Sándor - Előszó. A kapuvári kutatásunk bemutatása.....	5
Gerencsér Péter - Kapuvári bicskástál – véresen: A késeléses bűnözés tündöklése és hanyatlása Kapuváron és Gartán.....	8
Kinyíló bicska	8
Megszelídülő késhasználat: bűnözés és étkezés.....	10
Hiányzó genealógia és történeti fordulópontok.....	12
Az 1865. évi vérehulló választás	14
A bicskázás fénykora (1890–1914).....	17
Túl a zeniten	34
Helyi Bicska Maxik, avagy a helység kalapácsai.....	39
A késelések tipológiája.....	42
Legényélet, legényavatás.....	42
Párkeresés, szerelemföltés	46
Virtuskodás.....	49
Szóváltás.....	52
Vásári afférok	54
Bicskaexport.....	56
Önparodisztikus esetek.....	60
A késelések folklorizálódása.....	61
Ezek a tegnapi fiatalok!.....	63
A rövidítések feloldása.....	66
Mészáros Tímea - A test technikáinak vizsgálata a kapuvári női viselet vonatkozásában.....	67
Bevezetés.....	67
Társadalomtörténeti áttekintés	69
A kapuvári viselet bemutatása.....	72
Kutatási eredmények	78
Összegzés	82
Garamvölgyi Anett - Kapuvár népdalainak alakulása az idő szent és profán kettősségének tükrében	83
Bevezetés.....	83
Rábaköz népzeneje	85

Kapuvár népzeneje	90
A mindennapi élet dalai, zenés alkalmai	93
Szent időhöz kötődő dalok	109
Összegzés	123
Köszönetnyilvánítás.....	126
Irodalom.....	127
Képek.....	133
Dallamtár	149
Rezümék – Abstracts	177